

ΤΟ ΑΣΤΡΟ ΤΗΣ ΒΗΘΛΕΕΜ ΚΑΙ Η ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

Η άφιξη του Χριστού στη Γη προφητεύθηκε στην Παλαιά Διαθήκη. Επί εποχής του Κικέρωνα (106-43 π.Χ.), υπήρχαν διάφορες σιβυλλικές προφητείες για την αναμονή ενός αθάνατου βασιλέως και αγνού άνακτα. Το μαντείο των Δελφών έδωσε - είκοσι περίπου χρόνια πριν τη γέννηση του Ιησού - χρησμό στον Αύγουστο Καίσαρα ότι μετά από αυτόν θα βασιλέψει ένα Εβραίοπουλο. Πολλοί συγχωρατές, ανάμεσά τους ο Βιργίλιος, ο Σουίδαας και ο Τάκιτος, αναφέρθηκαν στις φήμες περί άφιξης ενός νέου βασιλιά. Η Θεία Γέννηση δεν είναι καθορισμένη χρονολογικά, παρά μόνο μπορεί να προσδιοριστεί με υπολογισμούς, με βάση τα παρακείμενα ιστορικά γεγονότα. Διαπιστώνουμε ότι ο Χριστός δεν γεννήθηκε το έτος 0, για δύο βασικούς λόγους:

• Η σημερινή μέθοδος χρονολόγησης (π.Χ. και μ.Χ.) δεν άρχισε να χρησιμοποιείται ευρέως παρά μετά το 10ο αιώνα μ.Χ. και βασίζεται σε εισήγηση του Σκύθη μοναχού Διονύσιου του Μικρού, ο οποίος συνέταξε τους Πασχάλιους Πίνακες το 525 μ.Χ. Ο Διονύσιος θεώρησε, λανθασμένα, ως έτος γέννησης του Χριστού το έτος 754 από κτίσεως Ρώμης, το οποίο και ονόμασε *primus anno Domini* (πρώτο έτος Κυρίου).

• Η έννοια του μηδενός δεν ήλθε στην Ευρώπη παρά μόνο 7 αιώνες μετά, από την Ινδία μέσω των Αράβων.

Το κατά Ματθαίον Ευαγγέλιο μας πληροφορεί ότι ο Χριστός γεννήθηκε επί Ηρώδη, ο οποίος απέθανε όταν ο Ιησούς ήταν ακόμη νήπιο. Σύμφωνα με τον ιστορικό Φλάβιο Ιώσηπο, ο Ηρώδης ήταν για έξι μήνες βαριά άρρωστος, γύρω στα 70, και πέθανε μετά από μια έκλειψη σελήνης πριν το εβραϊκό Πάσχα. Ο Ηρώδης, όμως, πέθανε το έτος 750 από κτίσεως Ρώμης και, σε συνδυασμό με τη διαταγή του για θανάτωση όλων των νηπίων κάτω των 2 ετών, σημαίνει ότι ο Ιησούς θα έπρεπε να γεννήθηκε μεταξύ των ετών 747 ή 748 από κτίσεως Ρώμης (δηλαδή το 7 ή 6 π.Χ.), αφού όταν Τον συνάντησαν οι τρεις Μάγοι ήταν παιδίον και όχι βρέφος. Σεληνιακές εκλείψεις τότε έγιναν στις 13 Μαρτίου 4 π.Χ. (το εβραϊκό Πάσχα εορτάστηκε στις 12 Απριλίου) και 9 Ιανουαρίου 1 π.Χ. (το εβραϊκό Πάσχα εορ-

τάστηκε 90 ημέρες μετά). Η έκλειψη του 4 π.Χ. θα πρέπει να αποκλειστεί, αφενός μεν επειδή δεν ήταν εύκολα παρατηρήσιμη από την Παλαιστίνη, αφετέρου δε επειδή ο χρόνος που μεσολάβησε μεταξύ της έκλειψης και του εορτασμού του Πάσχα ήταν πολύ μικρός για τις προετοιμασίες που αναφέρει ο Ιώσηπος.

Επιπλέον, η πληροφορία που αναφέρει ο Ευαγγελιστής Λουκάς ότι διατάχθηκε η διενέργεια απογραφής πληθυσμού από τον Αύγουστο Καίσαρα φαίνεται να συμφωνεί με τα ιστορικά γεγονότα, αφού τότε προκηρύχθηκαν τρεις μεγάλες απογραφές: το 28 π.Χ., το 8 π.Χ. και το 14 μ.Χ. Εντούτοις, η απογραφή του 8 π.Χ. δεν ήταν αυτή που ανάγκασε τον Ιωσήφ και τη Μαριάμ να ταξιδέψουν: ακόμη και αν λάβουμε υπόψη την αργοπορία της γνωστοποίησης των διαφόρων ανακοινώσεων την εποχή εκείνη, η απογραφή που αναφέρει ο Λουκάς δεν θα ήταν αυτή του 8 π.Χ. αλλά η υπογραφή του όρκου πίστωσης στον Αύγουστο Καίσαρα, επί ευκαιρίας του αργυρού Ιωβηλαίου της βασιλείας του, στις 5 Φεβρουαρίου 2 π.Χ. Η υπογραφή του όρκου πίστωσης, όπως μας αναφέρει ο Ιώσηπος, ήταν υποχρεωτική για όλους τους κατοίκους της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, υπηκόους και μη, που θα έπρεπε να μεταβούν στον τόπο καταγωγής τους. Επομένως, ο Χριστός θα πρέπει να γεννήθηκε περί την άνοιξη (ίσως και το θέρος ή το φθινόπωρο) του 2 π.Χ., αφού με βάση το Ευαγγέλιο του Λουκά, οι ποιμένες ζούσαν τότε στην ύπαιθρο.

Και πάλιν για να αποφύγουμε τις κοινοτοπίες, ότι δηλαδή τα Χριστούγεννα εορτάζονται στις 25 Δεκεμβρίου (το χειμώνα δηλαδή), θα πρέπει να έχουμε υπόψη μας τα πιο κάτω:

• Τα Χριστούγεννα άρχισαν να εορτάζονται το 134 μ.Χ., με απόφαση του Πάπα Τελεσφόρου. Η νέα θρησκεία έπρεπε να κτίσει πάνω σε υφιστάμενες δομές, έτσι η εορτή ήταν κινητή είτε στις 6 Ιανουαρίου (εορτή του Θεού Ήλιου στην Ανατολή - μαζί με τα Θεοφάνια), είτε στις 22 Δεκεμβρίου (χειμερινό ηλιοστάσιο).

• Τα Χριστούγεννα στη Ρώμη καθιερώθηκαν ως ξεχωριστή εορτή επί Πάπα Ιουλίου Α' (336-352) στις 25 Δεκεμβρίου (ημέρα εορτής του Ανίκητου Ήλιου στη Δύση). Στην Κωνσταντινούπολη καθιερώθηκαν γύρω στα 376-379 από τον Άγιο Ιωάννη τον Χρυσόστομο, στην Αντιόχεια μεταξύ 380-386 και στην Αλεξάνδρεια το 430.

• Η ημερομηνία αυτή επικράτησε αφού συνέπιπτε με μεγάλες ειδωλολατρικές εορτές, όπως τα Σατούρνάλια (προς τιμήν του Κρόνου) και ικανοποιούσε Δύση και Ανατολή. Κηρύχθηκε δημόσια αργία το 529, από τον Αυτοκράτορα Ιουστινιανό.

• Το θείο βρέφος δεν θα μπορούσε να επιβιώσει στο δυνατό ψύχος του Δεκεμβρίου στη βυθισμένη στις βροχές και την παγωνιά ύπαιθρο. Ακόμη και αν το θείο βρέφος επιζούσε, οι ποιμένες δεν θα βρίσκονταν με τα πρόβατά τους έξω στην εξοχή.

Με τα πιο πάνω συμφωνούν και οι θρησκευτικοί μελετητές, αφού ο Ιωάννης ο Πρόδρομος ξεκίνησε να κηρύττει το 28 μ.Χ., σε ηλικία 30 ετών, σύμφωνα με τις διατάξεις του μωσαϊκού νόμου. Γνωρίζοντας δε ότι ο Χριστός ήταν μικρότερος του Αγίου Ιωάννη του Βαπτιστή κατά έξι μήνες, και πάλιν καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι ο Χριστός θα πρέπει να γεννήθηκε το 2 π.Χ. Ωστόσο, υπάρχει άλλη μία παράμετρος, που περιπλέκει τα πράγματα: το άστρο της Βηθλεέμ, για το

οποίο υπάρχουν διάφορες θεωρίες:

• **Μετεωρίτης:** Καθημερινά, εκατομμύρια μάζες «βομβαρδίζουν» τη Γη μας, σπανίως όμως είναι ορατές με γυμνό μάτι, η δε διάρκειά τους δεν ξεπερνά τα λίγα δευτερόλεπτα και σίγουρα δεν είναι σπάνιο φαινόμενο.

• **Υπερκαινοφανής αστέρας:** Η αιφνίδια εμφάνιση καινούργιων αστεριών στο στερνώμα, τόσο λαμπρών που να γίνονται αντιληπτοί και διά γυμνού οφθαλμού, δεν συμβαίνει συχνά. Ένας τέτοιος αστέρας εμφανίστηκε το Μάρτιο του 5 π.Χ., σύμφωνα με Κινέζους και Κορεάτες αστρονόμους.

• **Κομήτης:** Οι κομήτες είναι τεράστια πετρώματα που περιβάλλονται με πάγο, που όταν προσεγγίζουν τον Ήλιο εξατμίζονται και φαίνονται σαν κόμη (ουρά), εξού και το όνομά τους. Ωστόσο, οι κομήτες τότε συνδέονταν με κακούς οίωνους, επομένως θα ήταν απίθανο οι τρεις Μάγοι να έρθουν γι' αυτόν από την Ανατολή με δώρα.

• **Σύνοδος πλανητών:** Λόγω της διαφορετικής ταχύτητας του κάθε πλανήτη του πλανητικού μας συστήματος, σπάνια έρχονται στην ίδια τροχιά. Αυτό το σπάνιο φαινόμενο συνέβηκε μεταξύ 8 και 2 π.Χ.

• **Θεωρία του Κέπλερ:** τον Οκτώβριο του 1604, ο αστρονόμος Γιόχαν Κέπλερ και η υπόλοιπη ανθρωπότητα είδε τον Άρη να πλησιάζει τον Κρόνο και το Δία και υπολόγισε ότι ο Χριστός γεννήθηκε το 7 π.Χ., όταν συνέβηκε ένα παρόμοιο «τρίγωνο».

• **Υπερφυσική θεωρία:** ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος (345-407) υποστηρίζει ότι ήταν ένα καθαρά υπερφυσικό φαινόμενο, ενώ ο Ιερός Αυγουστίνος (354-430) αναφέρει ότι δεν ήταν ένα συνηθισμένο, αλλά ένα θαυμαστό άστρο που ανέτειλε για πρώτη και τελευταία φορά, για το γεγονός της ενανθρώπισης του Θεανθρώπου.

Με βάση τα πιο πάνω, το σίγουρο είναι ότι ο Χριστός γεννήθηκε μεταξύ 7 και 2 π.Χ. και πως το σύστημα χρονολόγησης που χρησιμοποιούμε είναι λανθασμένο! Σε τελική όμως ανάλυση δεν έχει τόσο σημασία το τι συνέβη στον ουρανό εκείνη τη νύχτα, ούτε και τότε ακριβώς γεννήθηκε ο Ιησούς, γιατί εκείνο το βράδυ στη μικρή πόλη της Βηθλεέμ συνέβηκε το μεγαλύτερο θαύμα των αιώνων, η γέννηση του Θεανθρώπου Ιησού Χριστού.

Καλά Χριστούγεννα και ευτυχισμένο το νέο έτος 2011, έστω και λανθασμένα!

Αλέξανδρος-Μιχαήλ Χατζηλύτρας
katoomba@cyanet.com.cy

